

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 38

van **TOM ONGENA**

datum: 19 oktober 2020

aan **HILDE CREVITS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

Duaal leren - Impact coronacrisis

Na de goedkeuring van het decreet Duaal Leren is de operationalisering van het nieuwe stelsel volop aan de gang. Alleen is de coronapandemie een serieuze stoorzender omdat heel wat ondernemingen geconfronteerd werden met tijdelijke werkloosheid en daarom al zeker niet geneigd zijn om ook nog eens mensen via het systeem van duaal leren te engageren. Overigens is de coronapandemie ook voor andere bedrijfsstages en zaken zoals individuele beroepsopleidingen (in een onderneming) (IBO's) een probleem.

1. In welke mate heeft corona de ontwikkeling van duaal leren in de Vlaamse bedrijven belemmerd?

Graag een overzicht van de evolutie van het aantal bedrijven dat deelneemt aan duaal leren en het aantal mensen dat via duaal leren werd geëngageerd.

Deze cijfers graag per maand voor het jaar 2020.

2. Hoeveel van de lopende overeenkomsten van duaal leren werden tijdelijk of definitief stopgezet?

Ook hier graag cijfers per maand voor 2020.

3. Hoeveel IBO's werden na de uitbraak van de coronacrisis stopgezet?

4. Hoeveel van deze stopgezette IBO's werden inmiddels hervat?

5. Hoeveel van deze IBO's werden definitief stopgezet?

6. Hoeveel nieuwe IBO's zijn sinds mei 2020 opgestart?

Deze cijfers graag per maand.

7. Welke andere bedrijfsstages werden sinds de uitbraak van de coronapandemie in ons land:

- a) definitief stopgezet;
- b) tijdelijk stopgezet;
- c) inmiddels heropgestart?

Graag een overzicht per stagevorm.

8. Hoe staan de bedrijven momenteel tegenover het hernemen van bestaande stages of het opstarten van nieuwe trajecten, binnen duaal leren maar ook binnen andere stagestelsels?

9. Welke impact heeft de stopzetting of het niet willen (herop)starten van duaal leren voor de betrokken jongeren op de duur van hun opleiding?

HILDE CREVITS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

ANTWOORD

op vraag nr. 38 van 19 oktober 2020

van **TOM ONGENA**

1. Onderstaande tabel geeft het aantal unieke leerlingen en ondernemingen met een lopende overeenkomst duaal leren op de 1ste van de maand in kalenderjaren 2019 en 2020 (meetmoment 27 oktober 2020)

Maanden	Aantal unieke leerlingen met een lopende overeenkomst op 1ste van de maand		Aantal unieke ondernemingen met een lopende overeenkomst op 1ste van de maand	
	2019	2020	2019	2020
Januari	865	1302	687	1035
Februari	912	1342	724	1063
Maart	915	1289	726	1025
April	855	1237	681	969
Mei	877	1236	680	962
Juni	883	1237	667	962
Juli	646	1133	535	875
Augustus	187	175	181	154
September	192	165	186	145
Oktober	716	777	610	649

Over het algemeen werden in 2020 meer lopende duale overeenkomsten geregistreerd dan in 2019. Dit is naar verwachting, gezien er per schooljaar ook steeds meer duale opleidingen worden aangeboden. De schorsing van bepaalde overeenkomsten tijdens de lockdown periode had geen impact op het aantal lopende overeenkomsten aangezien hierbij de overeenkomst niet beëindigd werd, maar eerder opgeschort of uitgesteld. In de zomer van 2020 liepen wel minder overeenkomsten in vergelijking met vorig jaar, maar in oktober 2020 is er opnieuw een stijging van het aantal lopende overeenkomsten.

In april en mei van 2020, tijdens de lockdownperiode, werden duidelijk minder erkenningsaanvragen ingediend en dus ook minder ondernemingen erkend. In september vond echter opnieuw een sterke stijging plaats van het aantal erkende ondernemingen. In de maand april 2020 werden er duidelijk minder nieuwe overeenkomsten geregistreerd in vergelijking met 2019.

2. Ik heb geen gegevens met betrekking tot het aantal geschorste, en dus 'tijdelijke stopgezette' overeenkomsten voor de duale opleidingen. Onderstaande tabel geeft het aantal vroegtijdig beëindigde overeenkomsten voor duale opleidingen naar type overeenkomst en maand in kalenderjaar 2020 (meetmoment 27 oktober 2020).

Aantal duale overeenkomsten vroegtijdig beëindigd			
Maanden in 2020	OAD	SAO	Eindtotaal
Januari	58	1	59

Februari	42		42
Maart	37		37
April	11		11
Mei	39		39
Juni	30		30
Juli	1		1
Augustus	6		6
September	33		33
Oktober	26	1	27
Eindtotaal	283	2	285

Tussen januari en oktober 2020 werden 285 duale overeenkomsten vroegtijdig stopgezet, voornamelijk van het type Overeenkomst Alternerende Opleiding (OAO), waarin ook de meeste overeenkomsten werden opgestart. Elke overeenkomst heeft een vastgelegde einddatum. Wanneer deze overeenkomst eerder dan deze einddatum wordt stopgezet spreken we van een vroegtijdig beëindigde overeenkomst. Redenen van deze vroegtijdige stopzettingen variëren van een moeilijke samenwerking tussen leerling en onderneming, tot overmacht, faillissement van de onderneming, verandering van opleiding of rotatie.

Het moet wel gezegd worden dat de meeste van de overeenkomsten die liepen tussen maart en mei 2020 een tijdlang zijn geschorst geweest tijdens deze lockdownperiode.

3. In de periode van 13 maart 2020 tot en met 30 september 2020 werden 1845 IBO stopgezet wegens overmacht (stopzetting wegens overmacht werd consequent gebruikt in geval van corona, echter in uitzonderlijke gevallen vb. bedrijf brand af kan men ook van de reden "overmacht" gebruik maken).
4. Er zijn 1004 cursisten die een IBO hebben herstart bij hetzelfde bedrijf.
5. Het is niet mogelijk om een definitieve stopzetting uit de monitoringsgegevens te halen.
6. In de periode van 1 mei 2020 tot en met 30 september werden 4635 IBO gestart.

Startmaand	Totaal
2020 05	981
2020 06	948
2020 07	641
2020 08	860
2020 09	1205
Eindtotaal	4635

7. Bij de andere VDAB bedrijfsstages (Activeringsstage, Beroepsverkennde stage, Opleidingsstage, Gespecialiseerde beroepsverkennde stage, Werkervaringsstage) werden er sinds 13 maart 2020 928 stages stopgezet om technische redenen (stopzetting om technische redenen werd consequent gebruikt in geval van corona, echter in uitzonderlijke gevallen vb. bedrijf brandt af kan men ook van "technische redenen" gebruik maken).
 - a) Het is niet mogelijk om een definitieve stopzetting uit de monitoringsgegevens te halen.

b) Aantal bedrijfsstages stopgezet per stage-type:

Stage type	Totaal
Activeringsstage	137
Beroepsverkennde stage	34
Opleidingsstage	25
Gespecialiseerde beroepsverkennde stage	210
Werkervaringsstage	522
Eindtotaal	928

c) Aantal cursisten die een bedrijfsstage bij hetzelfde bedrijf hebben hervat per stage-type.

Stage type	Totaal
Activeringsstage	70
Beroepsverkennde stage	14
Opleidingsstage	7
Gespecialiseerde beroepsverkennde stage	144
Werkervaringsstage	313
Eindtotaal	548

Met betrekking tot de bezoldigde en onbezoldigde stageovereenkomsten binnen de trajecten ondernemersvorming bij de SYNTRA werd allereerst de maatregelen binnen de sector gevolgd. Cursisten met een stageovereenkomst in een sector met volledige of gedeeltelijke activiteit, konden hun overeenkomst verderzetten. Dit mits het in acht nemen van de veiligheidsmaatregelen.

Indien werkplekieren niet mogelijk is, wordt het werkplekieren verschoven in de tijd.

- d) We kunnen melding maken van definitieve stopzetting van de stageovereenkomst in enkele gevallen: binnen de opleiding licht- en geluidstechnicus (beperking activiteiten van de evenementensector) en enkele kappers (werken op afspraak en fysiek contact met de klant, waardoor opleiden van een stagiair op een veilige manier, moeilijk wordt).
- e) De regelgeving bepaalde dat stageovereenkomsten tijdelijk stopgezet moesten worden (schorsing) en de cursist tijdelijke werkloosheid kon aanvragen bij RVA. Dit was in de eerste plaats in maart 2020 het geval voor horeca maar nadien voor een veelheid aan sectoren tijdens de lockdown zoals kleinhandel, kappers, garages, evenementensector, ...
- f) Vanaf het ogenblik dat sectoren hun activiteiten (gedeeltelijk) konden hervatten, werd in principe de stageovereenkomst eveneens terug opgestart.

Met betrekking tot de alternerende opleidingen in het secundair onderwijs, buiten duaal leren, geeft onderstaande tabel het aantal vroegtijdig beëindigde overeenkomsten voor Leren & Werken opleidingen naar type overeenkomst en maand in kalenderjaar 2020 (meetmoment 27 oktober 2020). In dit stelsel wordt er gebruik gemaakt van de deeltijdse arbeidsovereenkomst (DA), de deeltijdse

arbeidsovereenkomst-sociale maribel (DA-SM) en de overeenkomst alternerende opleiding (OAO).

Aantal L&W overeenkomsten vroegtijdig beëindigd				
Maanden in 2020	DA	DA-SM	OAO	Eindtotaal
Januari		5	208	213
Februari	3	1	174	178
Maart	1	4	141	146
April	1	5	40	46
Mei		4	97	101
Juni		4	236	240
Juli		2	14	16
Augustus		10	44	54
September		1	77	78
Oktober			59	59
Eindtotaal	5	36	1090	1131

- g) Tussen januari en oktober 2020 werden 1131 overeenkomsten binnen de alternerende opleidingen van Leren & Werken vroegtijdig stopgezet.
- h) Tijdens de lockdown tot week 18 (27/04-3/05) konden nog 29% van de lopende overeenkomsten in Leren & Werken opleidingen worden voortgezet.

Overeenkomsten werden (tijdelijk) geschorst, maar daarom niet definitief beëindigd, waardoor deze niet opgenomen werden in de cijfers van vroegtijdige beëindiging of afgelopen overeenkomsten. We hebben dus geen zicht op welke overeenkomsten in de praktijk geschorst werden en welke terug werden opgestart.

8. De economische impact van de Coronacrisis op de ondernemingen is groot, met een significante daling in omzet in het vorige kwartaal, een verhoogd risico voor faillissement alsook het inzetten van (tijdelijke) werkloosheid. Dit heeft een impact op het engagement van de bedrijven.

Met betrekking tot de stageovereenkomsten binnen de ondernemersvorming bij de Synta vzw is er een sterke afname van de vraag naar betaalde Stageovereenkomsten (SO). Er worden bijna geen nieuwe betaalde SO afgesloten en een deel overeenkomsten werden zoals voorzien beëindigd op het einde van het voorgaande cursusjaar waardoor het globale aantal bijna werd gehalveerd. Er is tot op heden geen enkele SO meer in de horecasector. Ook sectoren als opticien, dentaal, kappers zijn bijna onbestaande voor nieuwe stageovereenkomsten. De vraag groeit voor de opleidingen in de vastgoedsector.

Met betrekking tot de duale en alternerende opleidingen, worden de evoluties op de voet gevolgd vanuit de sectorale partnerschappen en het Vlaams partnerschap duaal leren. De sectorale vormingsfondsen worden hier door Syntra Vlaanderen regelmatig over bevraagd. In de meest recente bevraging (23/10/2020) werden de 18 sectorale partnerschappen bevraagd. Uit de antwoorden blijkt dat het vaak om een genuanceerd verhaal gaat. Van de 12 partnerschappen die antwoordden, geven 5 sectoren aan dat er voornamelijk minder interesse is bij ondernemingen. (vb. kappers, kinderopvang, gezinszorg). 6 sectoren geven geen verschil te merken met vorige jaren en één sector geeft aan onvoldoende zicht te hebben op het aanbod. Bij een beperkt aantal ondernemingen, zoals de woonzorgcentra, is de interesse toegenomen. De sluiting van

de horeca zorgt ervoor dat deze sector tijdelijk in een specifieke situatie terecht is gekomen.

Dit betekent echter niet dat er een effectief tekort is aan werkplekken voor het duaal leren (met uitzondering van de tijdelijke situatie n.a.v. de sluiting in de horeca). Als we kijken naar het aantal geregistreerde, lopende overeenkomsten, dan liggen deze in de lijn met vorig schooljaar (onderstaand het aantal lopende overeenkomsten voor duaal leren, op meetmoment 25/10/2019 én 25/10/2020, per type overeenkomst: deeltijdse arbeidsovereenkomst (DA), Stageovereenkomst alternerende opleiding (SAO), deeltijdse arbeidsovereenkomst Sociale Maribel (DA-SM) of Overeenkomst alternerende opleidingen.

Aantal lopende overeenkomsten voor duaal leren	25/10/2019	25/10/2020
DA	17	10
SAO	82	71
DA-SM	128	117
OAO	3313	2978
Totaal	3540	3176

SYNTRA Vlaanderen en de sectorale partnerschappen namen hiervoor pro-actief verschillende acties in de maanden augustus en september 2020. Ondernemingen werden regelmatig geïnformeerd en er werd een helpdesk en webformulier voorzien waarmee scholen werkplektekortten konden signaleren. De sectorale partnerschappen en de werkplekbegeleiders van Syntra Vlaanderen hebben in samenwerking met de onderwijsverstrekkers de ondernemingen gericht gecontacteerd. Er werd ook ingezet op prospectie bij 'nieuwe' ondernemingen. Hiervoor werd gebruik gemaakt van de app Radar Duaal. Binnen de zorg werd een centraal aanmeldsysteem ontwikkeld.

Gezien de recente evoluties in de Corona-cijfers zal het ook in de toekomst belangrijk blijven om eventuele werkplektekortten snel te detecteren en knelpunten te signaleren. De sectorale partnerschappen en Syntra Vlaanderen blijven dit opvolgen.

Naar aanleiding van de coronapandemie communiceerde SYNTRA Vlaanderen duidelijk over de voorwaarden om veilig en kwaliteitsvolle opleidingstrajecten aan te bieden van de website (<https://www.syntravlaanderen.be/coronavirus>).

9. Ik verwijs voor deze vraag door naar mijn collega-minister van Onderwijs.